

MATKAILUN TEEMARYHMÄ TIEDOTTA – MAALISKUU 2012

Hyvät yhteistyökumppanit,

Matkailun alkuvuosi on lähtenyt mukavasti kasvuun. Tilastokeskuksen mukaan majoitusliikkeiden rekisteröidyt yöpymiset lisääntyivät tammikuussa 5,0 % verrattuna edellisvuoteen. Lisäys tuli ulkomailta, kasvun ollessa 12,9 %. Ulkomaalaisyöpyymiä kertyi tammikuussa ylivoimaisesti eniten Venäjältä. Suomi pysyi hyvin maailman kasvuvauhdissa, maaseudun matkailijamäärien ollessa suuremmat kuin muualla Euroopassa keskimäärin (Eurogites172012). Ohessa tuttuun tapaan koottuna ajankohtaisia asioita.

Valtakunnallisessa maaseutumatkailuseminaarissa keskusteltiin hidastamisesta

Pisimpään Suomessa säännöllisesti järjestetty seminaari kokosi 140 maaseudun matkailuyrittäjää ja kehittäjää ympäri Suomen yhteen Hämeenlinnan Aulangolle jo 38. kerran. Seminaarissa keskusteltiin siitä miten aikamme trendit lupaavat maaseutuyrityksille hyvää. Vieraat arvostavat paikallisia tuotteita, lähiruokaa, luontoa, hiljaisuutta ja tilaa, ja ovat valmiita myös maksamaan niistä. Suomalainen hyvinvointiloma maaseudulla ammentaa sisältönsä juuri näistä elementeistä. Jotta hyvinvointimatkailussa onnistutaan, tulee myös yrittäjän voida hyvin ja hidastaa tahtia. Tähän seminaari antoi myös eväitä.

Maaseutumatkailun Kellokas vuonna 2012

Suomen Maaseutumatkailuyrittäjät ry on valinnut Vuoden Kellokkaakseen Markus Kallion ja Irmeli Uusitalon Varjolan Tilalta Laukaasta. Suomen Maaseutumatkailuyrittäjät ry halusi palkita Varjolan Tilan erityisesti jatkuvasta kehittämisestä ja investoinneista, joiden myötä se on pystynyt työllistämään kokoaikaisia ja sesonkityöntekijöitä. Lisäksi yritys sai erityistä kiitosta verkostoitumisestaan alueen muiden yritysten kanssa. Tämä on mahdollistanut monipuolisen ohjelman palvelutarjonnan. www.varjola.com

Valkeisen Lomasta vuoden 2012 Kehittyvä maaseutumatkailuyritys

Suomen Maaseutumatkailuyrittäjät ry ja Lomalaidun Ry antoivat Vuoden kehittyvä maaseutumatkailuyritys -tunnustuksen Valkeisen Loman Auni ja Altti Syrjäselälle Ähtäristä. He saavat tunnustusta aktiivisesta maaseutumatkailutilan toiminnan kehittämisestä ja monipuolisesta markkinointikanavien hyödyntämisestä. Valkeisen Loman sanotaan toimivan hyvällä draivilla ja yrittäjänäkökulmalla ottaen kantaa kehittämiseen omalla alueellaan. www.valkeisenloma.com

Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän puheenjohtajaksi Jaana Husu-Kallio

Valtioneuvosto on 15.3.2012 nimennyt maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän uudeksi puheenjohtajaksi maa- ja metsätalousministeriön kansliapäällikön Jaana Husu-Kallion. Varapuheenjohtajana toimii vastedes osastopäällikkö Heikki Aurasmaa työ- ja elinkeinoministeriöstä ja hänen varajäsenenään aluekehitysjohtaja Kaisa-Leena Lintilä TEM:stä. Yhteistyöryhmän toimikausi kestää 16.7.2013 saakka.

Osallistu alueellisiin tulevaisuustyöpajoihin: tarpeita ja linjauksia tulevalle ohjelmakaudelle

Millaista kysyntää on maaseudulla? Miten eri EU-rahastojen rahoitusmahdollisuudet hyödynnetään kuluvalle ohjelmakaudella arviointeihin pohjautuen? Entä mitä tulisi parantaa uudella ohjelmakaudella? Maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutuverkostoyksikkö ja Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä ovat järjestäneet yhteistyössä ELY-keskusten ja maakuntaliittojen kanssa jo 7 alueellista työpajaa ja 8 on vielä jäljellä. Löydät tarkemmat tiedot www.maseutu.fi -tapahtumakalenteri.

MATKAILUN TEEMARYHMÄ TIEDOTTAA – MAALISKUU 2012

Avoimia hakuja, hankkeita mm.

Vielä ehtii: Valtionavustusta kulttuurin matkailulliseen tuotteistamiseen, haku päättyy 13.4.2012

Opetus- ja kulttuuriministeriöstä haettavissa oleva valtionavustus on tarkoitettu taiteen ja kulttuurin toimijoiden kulttuurimatkailun kehittämishankkeisiin. Määrärahan tavoitteena on tukea valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittäviä kulttuuri- ja matkailualojen yhteistuotantohankkeita, jotka edistävät kulttuurimatkailun kansainvälistymisen vahvistamista ja ohjelmalvelutuotannon syntymistä. Tuettavat hankkeet voivat liittyä teemapohjaiseen tuotekehitykseen, laadun kehittämiseen ja osaamisen vahvistamiseen. Myös selvitys- ja verkostoitumishankkeita voidaan tukea. Tukea ei myönnetä investointeihin, laitehankintoihin tai rakennushankkeisiin eikä yksityishenkilöille. Hakemuksia arvioitaessa otetaan erityisesti huomioon hankkeen todennettu tarve, toteuttamiskelpoisuus ja työllisyysvaikutukset.

[Lisätietoja](#)

Metsäluonnon hyödyntäminen palveluliiketoiminnassa – ideahaku 1.3 – 30.4.2012

Metsäluontoon perustuvan tai sitä hyödyntävän yritystoiminnan kasvu edellyttää kestävään kehitykseen perustuvia, aidosti asiakaslähtöisiä ratkaisuja, yritys- ja toimialaverkostoja, uusia liiketoimintakonsepteja ja korkeamman jalostusarvon palveluinnovaatioita. Tekesin Vapaa-ajan palvelut – ohjelman haun tavoitteena on kannustaa yrityksiä uudistumaan, kehittämään uudenlaisia asiakasratkaisuja ja löytämään kilpailuetua metsäluonnosta. Hakuun odotetaan haastavia kehitysaloitteita, joissa hyödynnetään metsäluontoa osana palveluliiketoimintaa. Mukaan hakevilta yrityksiltä odotetaan metsäluonnon hyödyntämiseen liittyviä uusia avauksia ja ideoita. [Lisätietoja](#)

Uusi kansallinen ruoka osana matkailua hanke käynnistyy

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu on käynnistänyt valtakunnallisen Ruoka osana matkailua - elintarvike- ja matkailuyritysten hyvät käytänteet - hankkeen. Pää tavoitteena on tuottaa elintarvike- ja matkailuyrittäjien ja -kehittäjien käyttöön hyviä käytänteitä, malleja ja konkreettisia työkaluja. Työkalut liittyvät olla esimerkiksi verkosto- ja jakelukanaviin, tuotteistamiseen, tuotesuosituksiin ja kannattavuuslaskelmiin. Lisäksi etsitään ratkaisuja ruokamatkailun ongelmakohtiin. Projektin tuloksena saadaan malleja siitä, miten ruokatuote rakennetaan osaksi kannattavaa matkailuelämystä. Rahoittajina toimivat maa- ja metsätalousministeriö ja HAAGA-HELIA amk. Kiinteää yhteistyötä tehdään Matkailu- ja Ruoka Suomi teemaryhmien kanssa. Lisätietoa hankkeen [nettisivuilta](#)

Tutkimuksia ja oppaita

Matkailu.org – matkailualan tutkimustiedon verkkopalvelu avattu

Matkailu.org on matkailututkijoille, -elinkeinolle ja matkailun kehittäjille tarkoitettu yhteisöllinen matkailualan tutkimustiedon verkkopalvelu. Se kokoaa matkailutiedon uutisvirtaa eri lähteistä yhteen paikkaan. Palvelun takana ovat Itä-Suomen yliopiston matkailualan opetus- ja tutkimuslaitos (MOT) ja Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti (MTI). [Siirry](#)

Minne menet matkailu?

Näkökulmia matkailun ennakointiin, osa I antaa monipuolisen kuva matkailukentän ennakointitiedon tarpeesta ja hyödyntämisen mahdollisuuksista. Teos osoittaa, että ennakointi ei ole salatiedettä, vaan se voidaan luontevasti sisällyttää osaksi matkailun arkea. Julkaisu on Matkailun ennakointiverkoston toimijoiden yhteistyön tulos ja ensimmäinen kurkistus matkailun ennakoinnin moninaiseen maailmaan. Kirjan ovat toimittaneet Tiina Kaksonen, Jaana Ojuva ja Päivi Oualen Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutista. Teos jakautuu neljään teemaan. Ensimmäisessä osassa käsitellään matkailun sopeutumista ilmastonmuutokseen. Toisessa osassa keskitytään kuluttajakäyttäytymiseen. Kolmannessa osassa arvioidaan, millaisia tekijöitä matkailuyritysten tulisi huomioida investointeja suunniteltaessa. Viimeisessä osassa esitellään esimerkkejä ennakoinnin konkreettisista työkaluista, menetelmistä ja sovelluksista. [Lisätietoja](#)

MATKAILUN TEEMARYHMÄ TIEDOTTAA – MAALISKUU 2012

Matkailija arvostaa hintaa, perinteitä ja ympäristöä

Matkakohteen kestävä toiminta on suurelle osalle matkailijoista tärkeää. Kuitenkin kestävyyttä tärkeämpiä valintakriteereitä ovat kohteen luonnonkaunis sijainti, hinta ja turvallisuus. Vaikka hinta onkin tärkeä kriteeri matkakohdetta valittaessa, on suuri osa matkailijoista myös valmiita maksamaan korkeampaa hintaa ympäristön ja perinnekulttuurin huomioon ottamisesta matkakohteessa. Kestäväan matkailuun liitetään mielikuvissa erityisesti luonto ja ympäristöystävällisyys sekä aitous ja paikallisuuden korostaminen esimerkiksi lähiruoan ja muiden paikallistuuksien ja palvelujen avulla. Ekologisen kestävyuden näkökulmasta matkailijat suhtautuvat ympäristöystävällisyyteen yleisesti positiivisesti, mutta ympäristötietoisuudessa ja halukkuudessa maksaa ympäristöystävällisistä tuotteista enemmän on eroja. Perinteitä arvostetaan ja asiakkaiden erityistarpeiden huomioimiseen toivotaan kiinnitettävän enemmän huomiota. Nämä asiat korostuivat vuoden 2011 aikana tehdyissä selvityksissä, joiden kohteensa oli kestävä matkailu ekologisesta, kulttuurisesta ja sosiaalisesta näkökulmasta. Selvitykset tehtiin neljän maakunnan alueella (Keski-Suomi, Pirkanmaa, Pohjanmaa ja Etelä-Pohjanmaa) ja ne olivat osa KESMA I – hanketta. Hanke toteutettiin Jyväskylän, Tampereen ja Vaasan ammattikorkeakoulujen sekä Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin yhteistyönä. Hankkeen on rahoittanut Keski-Suomen ELY-keskus / Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto. Lue lisää julkaisuista: Artikkelijulkaisu: <http://bit.ly/wr6fmg>, Asiakastutkimusraportti: <http://bit.ly/w95jQH>, Yrittäjähaastatteluraportti: <http://bit.ly/GLJ8Re> ja Nykytila-analyysi: <http://bit.ly/yP8xbl> www.kestavamatkailu.fi

Selvitys lumen ja jään hyödyntämisestä matkailussa Suomessa ja muissa maissa

Selvityksessä paneuduttiin erityisesti lumen ja jään innovatiiviseen hyödyntämiseen eri maissa. Suomen lisäksi käsiteltiin 12 Euroopan maata, kuusi USA:n osavaltiota, Kanada, Kiina ja Japani. Tavoitteena oli löytää hyviä esimerkkejä, joita voidaan suoraan tai soveltaen hyödyntää Suomen talvisen tuotetarjonnan ja markkinoinnin kehittämisessä sekä alue- että yritystasolla. Erityisenä osa-alueena pyrittiin huomioimaan vesistökytkentäinen talvitarjonta. Suomen tarjontaa, sen kilpailukykyä ja erottuvuusomaisuuksia keskeisten kilpailijamaiden tarjontaan on vertailtu. Kotimaan osalta kartoitettiin tärkeimpiä toiminnallisia ja taloudellisia kehittämistarpeita talvimatkailun infrastruktuurin, tuotekehityksen ja matkailumarkkinoinnin osalta. Selvitys sisältää yli 1000 linkkiä sekä ulkomaan että kotimaan tarjontakohteisiin. Linkkien kautta eri toimijatahot voivat helposti tarkentaa oman kiinnostuksensa kohteita ”esibenchmarkatun” aineiston pohjalta. Selvitys antaa myös kehittämisehdotuksia. Työ- ja elinkeinoministeriö ja saaristoasiain neuvottelukunta tilaustyö. [Selvitys](#)

Uutta tietoa kansallispuistojen kävijöistä ja talousvaikutuksista: luontomatkailuun panostaminen kannattaa

Kansallispuistojen ja muiden suosittujen retkikohteiden kävijät voidaan motiivinsa perusteella luokitella neljään eri ryhmään. Tämä käy ilmi Itä-Suomen yliopiston ja Metsähallituksen tutkimuksesta. Tutkimustuloksista voi myös vetää johtopäätöksiä, jotka auttavat matkailuelinkeinoa luontomatkailun tuotekehityksessä. Luontomatkailutuotteiden kehittämisen kannattaa perustua matkailijoiden hakemiin ja kokemiin elämyksiin. Lisäksi tutkimus vahvistaa muita selvityksiä siitä, että kansallispuistojen ympärille kannattaa luoda matkailupalveluja. K Vuonna 2011 valtion kansallispuistojen palveluihin sijoittama euro tuotti paikallistalouteen keskimäärin 10 euroa puistojen kävijöiden rahakäytön kautta. Kaiken kaikkiaan 37 kansallispuiston kävijöiden rahankäytön kokonaistulo- ja työllisyysvaikutukset vuonna 2011 olivat yhteensä 108,3 milj. euroa ja 1 394 henkilötyövuotta. Kansallispuistoissa vierailtiin viime vuonna noin 2,1 miljoonaa kertaa. Lisätietoa: Paikallistaloudelliset [vaikutukset](#), Asiakassegmentointitutkimuksesta [taustaa](#)

Uusi tutkimus venäläisten matkailukuvasta: Suomessa on ihanan puhdasta, mutta missä palvelut?

Tutkimus luotaa venäläisten kuluttajien Suomen matkailuun liittyviä piileviä tarpeita. Se perustuu yli 500 henkilön syväanalyysiin venäjänkielisessä sosiaalisessa mediassa, venäläisten Suomeen suuntautuneisiin bloggarimatkoihin sekä Pietarissa tehtyihin haastattelututkimuksiin. Tutkimus osoittaa, että venäläisten matkailijoiden Suomeen tuomaa matkailutuloa ja työllisyyttä on yhä mahdollisuus kasvattaa. Venäläiset halusivat käyttää enemmän ohjelma- ja kulttuuripalveluita, mutta niitä ei joko ole tai niitä ei löydetä. Matkailun ja elämystuotannon OSKE:n tutkimuksesta [lisätietoa](#)

MATKAILUN TEEMARYHMÄ TIEDOTTAI – MAALISKUU 2012

Rajahaastattelututkimuksen mukaan matkustaminen ulkomailta Suomeen lisääntyi kesällä 2011

Kesällä 2011, toukokuun ja lokakuun välisenä aikana, Suomessa vieraili 4,3 miljoonaa ulkomaista matkustajaa. Matkustajamäärä kasvoi edellisestä kesäkaudesta peräti 19 prosenttia. Ulkomaiset matkustajat toivat Suomeen kesän aikana yhteensä yli 1200 miljoonaa euroa eli kaksi prosenttia enemmän kuin edellisenä kesänä. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen ja Matkailun edistämiskeskuksen yhteisestä Rajahaastattelututkimuksesta. [Lisätietoja](#)

Uusi opas sosiaalisen yrityksen perustamiseen

Opas esittelee sosiaalisen yrityksen tunnusmerkit sekä sosiaalisen yrityksen perustamista kannustavia ja hidastavia tekijöitä. Opas [sähköisenä](#)

Tapahtumia

- 24.5.2012 **Alueellinen kulttuurimatkailufoorumi**, Liminka. [Lisätietoja](#)
- 12.4.2012 **Luontomatkailun kansainvälistymisseminaari**, Kouvola. [Lisätietoja](#)
- 18.4.2012 **Creative Lapland-seminaari**, teemana Rajattomat mahdollisuudet, Rovaniemi. [Lisätietoja](#)
- 19.-20.4.2012 **Maaseudunkehittäjien verkosto- ja hankeseminaari**, Tampere. [Lisätietoja](#)
- 3.- 4.5.2012 **Venäjä verkossa! Innovative eTourism Saimaa –seminaari**, Lappeenranta. [Lisätietoja](#)
- 9.5.2012 **Visit Finland – matkailuilta**, Helsinki. [Lisätietoja](#)
- 12.6.2012 **Elämyksen maaseutu - maiseman tuotteistustyöpaja**, Kuusisto, Turku. [Lisätietoja](#)
- 12.6.2012 **TEM matkailun ajankohtaisseminaari**, Helsinki
- 12.-13.9. 2012 **Culture in Nature Workshop**, Outdoors Finlandin, Culture Finlandin, Wild Taigan ja Visit Finlandin yhteistyönä. Lisätietoja tulossa MEK:n sivuille > Ajankohtaista markkinointitapahtumista

Matkailun teemaryhmän uusi facebook-sivu

Käy tykkäämässä matkailun teemaryhmän facebook-sivua. Ajankohtaista tietoa tarjolla www.facebook.com/Matkailunteemaryhmä

Uutta Matkailun teemaryhmän erityisasiantuntijaa etsitään

Oma työni teemaryhmän luotsaajana on päättymässä ja on aika siirtyä uusiin haasteisiin. Teemaryhmän toimintaa tukevan hankkeen hallinnointi siirtyy 16.5.2012 alkaen Matkailun edistämiskeskukseen ja samalla alkaa uuden erityisasiantuntijan työ. Jos olet kiinnostunut paikasta tai tunnet jonkun sopivan, lue lisää hakuilmoituksesta www.valtiolle.fi työavain 540-175-12.

Kiitos yhteistyöstä ja hyvää matkailukesää!

Nina Vesterinen
Matkailun teemaryhmä YTR
nina.vesterinen@lomalaidun.fi
puh. 040 157 8448

Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän asettaman Matkailun teemaryhmän tavoitteena on kannustaa maaseudun paikallisia, alueellisia ja valtakunnallisia toimijoita yhteistyöhön matkailuelinkeinon kehittämisessä.